

Den 13. december 2007
MV/LF
J.nr.: 8035-02
4. udkast

Forslag

Forslag til ændrede beskatningsregler for enkeltstøttebevillinger fra Egmont Fonden.

Indholdsfortegnelse

1. Resumé_____	s. 2
2. Egmont Fondens uddelinger i Elisabeth Egmont-Petersens navn til enlige forældre – beskrivelse af legatet_____	s. 2
3. Gældende beskatningsregler_____	s. 3
4. Cases_____	s. 3
5. De skattemæssige konsekvenser_____	s. 5
6. Konklusion_____	s. 5
7. Ændringsforslag_____	s. 8
8. Kilder_____	s. 9

1. Resume

Med dette resposum peges på de uhensigtsmæssige konsekvenser beskattningen af Egmont Fondens bevillinger til enlige forældre har.

For modtagerne af legatet er konsekvensen, at de, efter at have modtaget økonomisk støtte til afvikling af privat såvel som offentlig gæld, med de nuværende skatteregler blot står tilbage med endnu en gældspost, denne gang til skattevæsenet.

For samfundet betyder den hårde beskatning, at der ofte må trædes til med forsørgelsesydelse m.m. til de forgældede borgere.

De nugældende regler har således tillige negative samfundsøkonomiske konsekvenser.

Med en håbløs gæld følger ganske ofte en social- og psykologisk krise, der forhindrer de forgældede borgere i at yde en aktiv indsats på arbejdsmarkedet og i øvrigt i at få et værdigt liv.

Således bevirker de nugældende skatteregler ikke blot at gældsramte fastholdes i en nedadgående gældsspiral og at dette får økonomiske konsekvenser for samfundets sociale budgetter. De bevirker tillige, at borgere, der i princippet er arbejdsduelige, holdes udenfor et arbejdsmarked, der i forvejen mangler arbejdskraft.

Det foreslås derfor, at bevillingerne gøres skattefri, eller alternativt beskattes meget lempeligere end tilfældet er på nuværende tidspunkt.

Efter en gennemgang af støtteordningen, beskrives de gældende beskatningsregler, og der sammenlignes med beskatning af uddelinger, der kan sammenlignes med Egmont Fondens enkeltstøttebevillinger. Ved hjælp af to cases beskrives den situation, som modtagerne af Egmont Fondens bevillinger befinder sig i. Der gøres rede for de skattemæssige konsekvenser, og endelig stilles ændringsforslag.

2. Egmont Fondens uddelinger i Elisabeth Egmont-Petersens navn til enlige forældre.

Legatet blev oprettet i 2006 med henblik på at forbedre vilkårene for særligt udsatte enlige forældre i Danmark. Der kan for eksempel gives støtte til uddannelse, undervisning og fritidsaktiviteter for børnene, til advokatbi-stand, psykologbistand og gældssanering.

Langt den største del af uddelingerne er givet til gældssanering i privat regi, det vil sige sanering af legatmodtagernes gæld uden om skifteretten ved hjælp af f.eks. frivillige akkordaftaler. Men der er også givet støtte til aktiviteter, der skal fremme det positive samvær mellem forældrene og

børnene, samt til psykologbistand og tandlægehjælp. Den samlede støtte kan som udgangspunkt maksimalt udgøre 100.000 kr. til en familie, men der har i enkelte tilfælde været givet op til 179.000 kr.

3. Gældende regler

Beskatningen af legatbevillingerne sker i henhold til skattelovgivningens almindelige regler om personlig indkomst. Der er dog skattefrihed for et grundbeløb stort kr. 10.000,- årligt i henhold til Ligningslovens § 7, stk. 1, litra 22.

Til sammenligning kan nævnes, at den ydelse, en medarbejder kan modtage af sin arbejdsgiver

- til behandling ved sygdom eller ulykke, herunder behandling af psykiske lidelser hos en psykolog eller psykiater,
- til tilsvarende sygdomsforebyggende behandling,
- til behandling hos en kiropraktor,
- til behandling af medarbejderens misbrug af medicin, alkohol eller andre rusmidler

ikke medregnes til den skattepligtige indkomst jf. ligningslovens § 30. Hensigten med bestemmelsen er ifølge lovbemærkningerne¹, "at forbedre den generelle velfærd og at hjælpe ansatte til at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet til fordel for såvel virksomheden, medarbejderne og det omgivende samfund".

4. Cases

Nedenfor gennemgås 2 cases, som er beskrivende for bevillingsmodtagerne i Egmont Fondens regi.

Mona

Mona var 25 år og mor til en datter på knap 1 år. Faren til barnet havde siddet i fængsel, og blev løsladt i maj 2007. Mona var boligløs, og boede på krisecentret Egmontgården under graviditeten og fødslen. Sidst i april fik Mona og hendes barns far tilbudt en lejlighed på Amager. Lejligheden var dyr, men på grund af boligsituationen var familien nødt til at acceptere tilbudet. De håber at få noget billigere på et senere tidspunkt.

Mona havde fuldtidsarbejde i Fakta indtil 31. maj 2006, hvor hun blev fyret, officielt grundet samarbejdsvanskeligheder, men der er mistanke om at det reelt skete på grund af graviditeten. Herefter fik Mona kontanthjælp.

Da Egmont Fonden og advokatkontoret kom i kontakt med Mona havde hun en gæld på ca. kr. 157.000 kr. Der var blandt andet tale om gæld til telefonselskaber, studiegæld, for meget udbetalt SU-gæld og tilbagebetalingspligtig kontanthjælp.

¹ Bemærkninger til lovforslag L97, Forslag til lov om ændring af ligningsloven

En del var også forbrugsgæld. Mona havde med sin dårlige økonomi og nu også et barn at forsørge, følt sig nødsaget til at låne penge hos de udlånsvirksomheder, som ikke stiller store krav til sikkerheden, således at hun kunne købe tøj til sig selv og barnet og i det hele taget foretage sig noget ud over det allermest nødvendige.

Der skulle ikke ret meget til at hendes gæld begyndte at vokse, for hun havde ikke noget til overs til at betale den tilbage med. Blot en lille restskat eller et krav om tilbagebetaling af SU betød, at hun igen var forgældet. Monas tro på en gældfri fremtid var afgørende for, om hun kunne overholde sine betalingsforpligtelser og i det hele taget følte, at det kunne betale sig at komme i arbejde. Begyndte gælden først at vokse på grund af omstændigheder, som hun oplevede som værende uden for hendes kontrol, mistede hun incitamentet til at gøre noget for at bringe sig selv og sin familie ud af gælden.

Mona fortalte, at hun var bange for at ende som enlig mor igen, fordi hun og barnets far skændes meget, primært på grund af deres dårlige økonomi.

Mona fik med Egmont Fondens bevilling mulighed for at blive gældfri en gang for alle. Da al gælden var betalt, lød Monas samlede bevilling på ca. 120.000 kr. Efter de gældende regler skal Mona betale skat af de 110.000 kr.

Monas trækprocent er 40, så Mona skal altså betale kr. 44.000 i skat af bevillingen. Det blev hun oplyst om i et afsluttende brev, hvori hun også blev rådet til at sætte ca. 4.000 kr. til side hver måned, således at hun vil have pengene, når restskatten for 2007 er opgjort. Men det er næppe sandsynligt at det vil ske. Ingen mennesker kan undvære kr. 4.000, når man modtager kontanthjælp. Mona vil med stor sandsynlighed på ny oparbejde gæld, når skatten opkræves.

Aman

Aman var 23 år og enlig mor til en 2-årig datter. Med Egmont Fondens bevilling fik Aman en mulighed for at komme ud af en økonomisk vanskelig situation. Baggrunden herfor var, at hun i maj 2006 afbrød samlivet med faren til datteren. Parret havde været kærester i 4 år – et samliv, der var præget af tiltagende vold.

Efter samlivsbruddet flyttede Aman ind i en lejlighed på krisecentret Egmontgården. I perioden juni til august 2006 rejste Aman sammen med datteren til Jordan for at være sammen med og få støtte af sin familie. I denne periode fik Aman ikke kontanthjælp, og efterfølgende sygdom hos sig selv og datteren betød, at hun først henvendte sig på kommunen igen i starten af september 2006. Økonomisk havde Aman i perioden klaret sig ved at benytte kreditkort, kassekredit og undgå betaling af regninger som f.eks.

husleje. Det betød, at Aman i denne periode fik oparbejdet en gæld, som hun havde svært ved at se sig ud af.

Aman havde tidligere været i gang med en uddannelse til sygehjælper – en uddannelse hun afbrød i forbindelse med sine problemer med den tidligere samlever.

Fondens bevilling betød, at Aman igen fik mulighed for at få styr på sin økonomiske situation og hun ønsker at genoptage sin uddannelse.

Amans samlede bevilling udgjorde kr. 46.797. Heraf skal Aman betale 40 procent i skat af kr. 36.797,-, i alt kr. 14.718. Aman skal, for at være i stand til at betale restskatten til sin tid, sætte ca. 1.300 kr. til side om måneden, hvilket hun blev rådet til. Det er dog næppe muligt for hende, at undvære dette beløb af sin kontanthjælp eller eventuelle uddannelsesstøtte.

De fleste af modtagerne synes at tage ønsket om en gældfri fremtid alvorligt. Således fortæller Mona, at familiens bankrådgiver har forslået, at de får en kassekredit for at imødekomme pengemanglen, men Mona har afslået det. Hun ønsker ikke at stifte gæld igen. Aman har på eget initiativ kontaktet skattemyndighederne og fået sin trækprocent forhøjet fra 38% til 40%, således at hun betaler en smule mere i skat allerede nu. Desværre vil det ikke have den store betydning for restskattebeløbets størrelse, men viljen er der.

5. De skattemæssige konsekvenser

Konkret betyder beskatningen af bevillingerne, at modtagernes gæld bliver nedskrevet med kr. 10.000 plus ca. 60 % derudover, afhængig af den enkeltes trækprocent. Det kan mærkes, hvis gælden samlet set ikke er på (meget) mere end kr. 10.000,-.

Men de legatmodtagere, hvis samlede gæld er på flere hundrede tusind kroner, ender med en skattegæld, der ikke forekommer mærkbar anderledes end den oprindelige gæld gjorde. Hvis der slet ikke er midler i et husstandsbudget til at afdrage på gæld, er det underordnet om gælden er på 100.000,- eller på 10.000,- kr.

Opgjort i tal er gælden nok blevet mindre, og nok er der kun én kreditor, nemlig SKAT. Men konkret betyder det faktum, at der stadig er gæld, at de positive afsmitninger af en økonomisk, materiel, social og helbreds-mæssig forbedret situation modarbejdes.

6. Konklusion

Som det fremgår af ovennævnte eksempler, får bevillingsmodtagerne en helt enestående chance for at komme ud af en gældssituation, som kun de færreste i deres situation får. De enlige forældre, som legatmodtagerne er,

ser det som en chance for et nyt liv. Den uoverskuelige gæld, store afdrag, registreringer i RKI og de ydmygelser, der medfølger, har indflydelse på de unge mødres samlede livskvalitet, både materielt og følelsesmæssigt. Dette præger naturligvis også børnene.

Et menneske har ansvaret for sin egen situation, ikke mindst den gæld, som den pågældende selv har stiftet. Men mange faktorer kan bringe et menneske i gæld.

Enhver kan komme ud for en social begivenhed, som medfører gældsstiftelse. For det er ofte sådan gæld opstår – på grund af en social begivenhed som f.eks. skilsmisse, sygdom, børnefødsler m.v., der forårsager fald i indkomsten samtidig med øgede udgifter.

Også den sociale arv – den opdragelse pigerne har fået hjemmefra i økonomiske sager – har stor betydning for hvordan økonomien tackles i voksenlivet. Ofte er gælden ikke engang stiftet af modtagerne selv, men af tidligere samleverer.

Ifølge Det Økonomiske Råd² er afgang fra fattigdom højest det første år i fattigdom og aftager derefter de følgende år. Sandsynligheden for at forlade fattigdom fra det første til det andet år er mere end dobbelt så stor end sandsynligheden er for at forlade fattigdom fra det femte til det sjette år. Med tiden kan fattigdom således blive en kronisk tilstand. Ikke mindst af den grund er det vigtigt, at man støtter initiativer som er møntet på at bringe socialt udsatte borgere ud af deres gældsspiral.

Det er vores opfattelse, at den velfærdsforbedring og den forbedring af mulighederne for at opnå eller bevare tilknytning til arbejdsmarkedet, der for enlige og ofte arbejdsløse mødre kan opnås ved hjælp fra f.eks. Egmont Fonden, kan sidestilles med den forbedring, der kan opnås ved arbejdsgiverfinansierede sundhedsbehandlinger som nævnt i ligningslovens § 30. Der bør ikke forskelsbehandles, blot fordi førstnævnte står udenfor arbejdsmarkedet.

Vi mener, at gæld og fattigdom er et samfundsproblem på linje med misbrug, arbejdsbetinget sygdom, velfærdssygdomme m.v.

Velfærdsstaten har som et af sine formål at bekæmpe fattigdom, og en af dens pligter er at træde hjælpende til, når borgerne ikke formår at være selvforsørgende.

I de konkrete tilfælde, som beskrives i dette responsum, er en privat fond trådt økonomisk hjælpende til ud fra den overordnede betragtning, at børn og unge har ret til et anstændigt og værdigt liv. Fonden har på den måde mulighed for hurtigt og fleksibelt at være med til at løse problemer, der ikke

² Det Økonomiske råds formandskab: [Fattigdom i Danmark](#), Kapitel II, efterår 2006

alene er personlige, men også har samfundsmæssige konsekvenser jf. ovenstående.

Ifølge Det Økonomiske Råd³ er der 2 måder at reducere fattigdom på. Man kan hæve ydelserne for de fattige, eller man kan forbedre deres mulighed for at blive selvforsørgende.

Det er vigtigt, at der skabes et incitament for at arbejde – at det kan betale sig at arbejde, og det er vigtigt for den enkelte at kunne forsørge sig selv og sine børn. Dette incitament fratager man bevillingsmodtagerne, når de fastholdes i en gældssituation, hvor fordelen ved at få en højere indtægt forsvinder, fordi man, når man tjener mere, også skal afdrage (mere) på sin gæld.

At blive gældfri vil have stor betydning for motivationen til at komme i arbejde.

Socialministeren har for nylig udtalt, at der skal arbejdes for en helhedsindsats på et tidligt stadie for de svagest stillede borgere i samfundet⁴. Hun gav ved den lejlighed udtryk for, at de forskellige offentlige instanser bør samarbejde om indsatsen for disse grupper, i stedet for som i f.eks. huslejerestancesager at lade én instans sætte skyldnere på gaden, mens en anden instans må sætte ind med akut-indsats og midlertidig husly.

Socialministerens forslag er, at lade kommunerne sætte ind på et tidligere tidspunkt med gældsrådgivning og evt. gældssanering, for at undgå de tragiske udsættelsessager.

Når en privat fond som Egmont Fonden iværksætter initiativer med det sigte at hjælpe de dårligst stillede borgere ud af håbløs gæld, vil det være i tråd med helhedstankegangen, at undlade den hårde beskatning af hjælpen.

Som situationen er i dag, modvirker staten fondens samfundsgavnige formål ved en hård beskatning af bevillingerne. At staten derved "skyder sig selv i foden" i forhold til disse overordnede formål fremgår blandt andet af den ovenfor nævnte rapport fra Det Økonomiske Råd.

Bevillingerne bør ikke sidestilles med almindelig lønindkomst, men bør derimod defineres som et middel til at hjælpe særligt hårdt ramte personer ud af en social situation, der, udover at være vanskelig for den enkelte, kan belaste samfundet økonomisk og socialt.

Der er ingen tvivl om, at det vil være til gavn for samfundet såvel som den enkelte, hvis Egmont Fondens enkeltstøttebevillinger, så at sige, kunne slå igennem fuldt ud.

³ Ibid

⁴ Socialminister Karen Jespersen i Dags Dato, TV2, 14. oktober 2007

7. Ændringsforslag

Det foreslås, at bevillingerne defineres som hjælp til at forbedre den generelle velfærd og socialt udsatte til at opnå og bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet, og at de derfor gøres skattefri, alternativt beskattes med maksimalt 20 %.

8. Kilder

Egmont Fonden: *Årskrift 2006*

Socialforskningsinstituttets rapport: *Fattigdom og social eksklusion*.

Det Økonomiske råds formandskab: *Fattigdom i Danmark*, efterår 2006.

Socialminister Karen Jespersen i *Dags Dato*, TV2, 14. oktober 2007.

Lovgrundlag og forarbejder:

- Ligningslovens §§ 7, 7 K og 30.
- Bemærkningerne til lovforslag L97 – forslag til lov om ændring af ligningsloven.
- Gevinstafgiftsloven lbk.nr. 1146 af 2/12/2005